

KOTISEUTUMUSEON MONET TILAISUUDET YMPÄRI VUODEN

Esko Lotvonen

TOTTO RY laatii vuosittain toimintasuunnitelmaan liittyvän alustavan vuosikellon. Siihen kirjataan tapahtumat, joita suunnitellaan järjestettävän. Tilaisuudet kuitenkin toteutuvat käytössä olevien voimavarojen mukaisesti. Tapahtumiin pitää saada talkoolaisia vastaamaan valmisteluista ja itse toteutuksesta. Toiminnan pitää myös olla taloudellisesti kestävä.

Tilaisuudet voidaan jakaa kahteen osaan: ensinnäkin jokseenkin vakiintuneet tapahtumat ja toisaalta uudet, ajankohtaisiin teemoihin liittyvät tilaisuudet. Vakiintuneina tilaisuuksina voidaan mainita laskiais- ja juhannustapahtumat, *Kansainvälinen Museopäivä* ja *Kansallinen Saunapäivä*, *Kuvataiteen-, Suven- ja Runonpäivä*, *Marjetanjuhla*, *Sadonkorjuumarkkinat*, *Römppäpuolinen*, *Joulutähden Sytyttäminen*, *Jouluvaellus* ja *Tuomaanpäivän Kuusijuhla*. Viime vuosina on järjestetty keväisin saunarannassa latukahvila- ja perhepilkkitapahtumia onnistuneesti.

Vaihtelevat tapahtumat liittyvät usein kansallisiin kulttuuripäiviin, mm. *Runebergin*, *Minna Canthin*, *Agricolan* ja *Aleksis Kiven Päivä*. Näihin liittyvät teemakahvilat aloitettiin vuosikymmenen alussa. Vuonna 2025 ne ovat muuttuneet kulttuurikahviloiksi, jolloin ne voivat sisällöltään laajentua koskemaan historiallisia tapahtumia, rovaniemeläisiä taiteilijoita tai muutoin mielenkiintoisia henkilöitä.

Esimerkki historiallisesta tapahtumasta oli kulttuurikahvila maaliskuussa 2024 Suuresta Adressista, jonka keräämisestä Venäjän tsaarille oli kulunut 125 vuotta. Sisällön tilaisuuteen valmistelivat Totto-aktiivi MARKETTA HARJU-AUTTI ja amanuenssi HEIDI PELKONEN Lapin maakuntamuseosta. Maaliskuussa 2025 *Minna Canthin kulttuurikahvilassa* kerrottiin myös kahdesta vahvasta yrittäjänaisesta – kemijärveläisestä muotikauppias LYYLI PERUNGASTA ja rovaniemeläisestä kirjakauppias VERA LUNDVALLISTA.

Museon pirtti täyttyi ääriään myöten 9.5.2025 kulttuurikahvilan teemasta 80 vuotta sodan päättymisestä – sodan vaikutus perheisiin. Tilaisuuden alustajina olivat eläkkeellä oleva ulkomaantoimittaja PETRI SARASTE sekä väitöskirjaansa viimeistellyt ERKKI KAILA. Saraste kertoi kokemuksiaan perustuen kirjaansa Isäni vaiettu sotavankeus. Kaila kuvasi suhdettaan isäänsä väitöskirjallaan 12 kuvaa isästani. Elokuussa 2025 Totto järjesti kiinnostavan viikonlopputapahtuman teemasta Annikki Setälän monet roolit - välähdyksiä kulttuurivaikuttajan elämästä.

Viime aikoina vahvasti esillä olleen valokuvaaja HILDUR LARSSONIIN liittyvä kulttuurikahvila pidettiin museolla 26.11.2025. Tilaisuudessa alustajana toimi MERVİ LÖFGREN AUTTI.

Hildur Larsson-aiheinen kulttuurikahvila veti pirtin täyteen kuulijoita. Kuva: Tuuli Murtorinne

Runebergin päivänä 5.2.2026 Lapin maakuntamuseon kuva-arkiston hoitaja ANNE ARVIO esitteli vanhoja kuvia Rovaniemestä ja Minna Canthin päivänä 19.3.2026 kirjailija VIRPI VAINIO esitteli elävästi Petsamo-aiheista kirjatutontaan. – Museolla pidettiin 19.2.2026 tuohityökurssi PERTTI RAJALAN ohjauksessa. Avomaaviljelyn perusteita esiteltiin museolla 11.3.2026.

Toton tavoite on saada nuoria kiinnostumaan kulttuuriperinteestä. Tähän liittyen Totto järjesti kesäkuussa 2024 peruskoululaisten viikon kestäneen perinneleirin yhdessä Rovaniemen kaupungin kanssa.